

رویدادهای علمی و اجرایی

Scientific and Executive Events

تحلیلی منتقدانه از تغییر سیستم حسابداری نقدی به تعهدی در دولت‌های محلی و شهرداری‌های ایتالیا

A Critical Analysis of the Change from Cash to Accrual Accounting System in Local Governments and Municipalities of Italy

رضان حیدری* سید محمد باقر آبادی**

مقدمه

با تغییر سیستم حسابداری شهرداری تهران از نقدی به تعهدی در سال ۱۳۸۵ و وجود نقاط ضعف و قوت موجود در سیستم‌های مذکور، بررسی و انجام این تغییر سیستم حسابداری در کشورهای دیگر، می‌تواند راهگشای تدوین برنامه‌ها باشد. در این مقاله، این موضوع در کشور ایتالیا مورد بررسی قرار گرفته است. در سال ۱۹۹۵ پارلمان ایتالیا قانونی را تصویب نمود که بر اساس آن برخی نوآوری‌های عمده در سیستم حسابداری دولت‌های محلی ایتالیا معرفی شدند. بر اساس نظر پیشنهاددهندگان این قانون، تغییرات می‌بایست کیفیت کلی تصمیمات و کارآیی ملی را افزایش دهد؛ علت افزایش کارآیی در دسترس بودن اطلاعات اقتصادی مورد نظر و معتبر می‌باشد. هم‌زمان با این کار، شهرداری‌ها و استان‌ها می‌بایست سیستم حسابداری تعهدی را انتخاب نموده تا ارزیابی دقیق‌تر امکان‌پذیر شود و پاسخ به این سوال محقق گردد که آیا دولت‌های محلی با در نظر گرفتن تساوی حقوقی بین نسلی، مدیریت می‌شدند یا خیر؟ در غیر این صورت پس از تصویب این قانون پیشرفت چشم‌گیری در کیفیت اطلاعات اقتصادی و تصمیمات اتخاذ شده از سوی دولت‌های محلی و شهرداری‌ها به وجود آمده است یا خیر؟ این نوشتار با هدف تبیین برخی مشکلات عینی در اجرای لایحه اصلاحی مصوب سال ۱۹۹۵ نگاشته شده و به بحث در مورد عوامل احتمالی این مشکلات و راهکارهای عملی آن پرداخته است.

کلیدواژه: ایتالیا، حسابداری بخش دولتی، طراحی و اجرای لایحه اصلاحی، پاسخ‌گویی، گزارش‌دهی مالی، حسابداری نقدی، حسابداری مالی

۱- دولت محلی در ایتالیا:

دولت در ایتالیا به چهار سطح تقسیم می‌شود: دولت مرکزی، دولت منطقه‌ای (متشکل از ۲۰ منطقه)، دولت استانی (متشکل از ۱۰۳ استان) و شهرداری‌ها (متشکل از ۸۱۰۲ شهرداری). هر یک از این سطوح دارای وظایف متعددی می‌باشند، بدین معنا که آن‌ها دارای اختیار قانونی در بسیاری از مسائل و فعالیت‌ها هستند. به‌طور معمول از استانداردهای شهرداری‌ها به‌عنوان دولت‌های محلی یاد می‌شود. در این مقاله منظور از دولت محلی همین دو مورد است.

در ایتالیا هر شهرداری دارای یک شهردار، کابینه، شورای شهر و تشریفات اداری پیچیده‌ای برای خود می‌باشد. شهردار خود رئیس هیئت رئیسه بوده، با رأی مستقیم مردم انتخاب می‌شود و اعضای کابینه را انتخاب می‌نماید. شورای شهر نیز با رأی مستقیم مردم انتخاب می‌شود. شهرداری‌ها مجاز به انجام موارد ذیل می‌باشند: (۱) افزایش مالیات محلی، (۲) تعیین تعرفه و اخذ مالیات، عوارض و هزینه بهای خدمات. با این حال هنوز نیز درصد بالایی از عواید شهرداری‌ها (به‌طور میانگین ۲۷٪) مربوط به کمک‌های دولتی است. اگر چه اختیارات استانداردهای امور مالیاتی محدودتر بوده و هم‌چنین نقش کم‌رنگ‌تری در ارائه خدمات داشته و بیشتر به‌عنوان توزیع‌کننده ثانویه منابع به‌حساب می‌آیند، اما دارای نظامی مشابه نظام شهرداری‌ها می‌باشند. شهرداری‌ها همیشه نقشی اساسی در سیستم حکومتی ایتالیا ایفا کرده‌اند و این امر به دو دلیل است؛ یکی از این دلایل نقش سیاسی شهرداری‌ها و دیگر این که شهرداری‌ها می‌بایست برخی خدمات نظیر ایجاد کودکستان‌ها، تهیه غذا برای مدارس و سرویس جهت حمل‌ونقل تغذیه مدارس، فراهم‌سازی وسایل نقلیه عمومی، دفع فاضلاب، تأمین آب آشامیدنی، ساخت و مدیریت مراکز ورزشی، مدیریت فضاهای سبز عمومی و آسایشگاه سالمندان را فراهم نمایند. این خدمات تا حدودی رایگان بوده و در مواردی بهای خدمات پرداخت شده نیز به‌طور معمول کم‌تر از هزینه‌های تولید می‌باشد.

۲- دلایل تصویب لایحه اصلاحی ۱۹۹۵:

در ایتالیا هیچ‌گونه ارگان دولتی حرفه‌ای، برای تعیین استانداردهای حسابداری دولتی وجود ندارد و الزامات

حسابداری، گزارش‌دهی و حسابرسی دولتی در این کشور از سوی مجلس قانون‌گذاری ملی تعیین می‌شوند. در نتیجه، مبنای اتخاذ شده برای حسابداری تا سال ۱۹۹۵ در ایتالیا بر مبنای نقدی بوده است. علاوه بر آن، تخصیص بودجه به‌عنوان تنها بخش مرتبط از چرخه‌ی حسابداری در نظر گرفته می‌شد و این در حالی بود که گزارش‌های مالی به‌طور کلی نادیده گرفته می‌شدند. با این وجود، به مرور زمان برخی اتفاقات جدید به شرح زیر رخ داد:

- گرایش به سمت تفویض بیشتر استقلال سازمانی، مدیریتی و اقتصادی به تک‌تک دولت‌های محلی
- اتمام تعهد: «از سال ۱۹۹۰ تاکنون، دولت‌های محلی تشویق به قرار دادن مبنای فعالیت‌های خود بر اساس موارد ذیل گردیده‌اند: (۱) ایجاد تمایز بین واحدهای اقتصادی مستقل مجزا بدون استقلال قانونی (۲) ایجاد تمایز بین واحدهای اقتصادی مستقل قانونی دارای استقلال بودجه (۳) مشارکت با دولت‌های محلی و یا با شرکت‌های سهامی دارای سهام‌داران دولتی و خصوصی».
- مکانیزم‌های دقیق مالی مرتبط با فعالیت‌های فوق‌الذکر منابع اضافی را می‌بایست از طریق افزایش مالیات و تعرفه پرداختی از سوی شهروندان فراهم سازد. بنابراین، برخی از محدودیت‌های سیستم حسابداری به‌کار گرفته شده در آن زمان، رفته‌رفته آشکار شدند و حسابداران به‌طور مداوم اصرار ورزیدند که ایجاد اصلاح در حسابداری، به ضرورت مورد نیاز می‌باشد.

۳- محدودیت‌های سیستم‌های حسابداری نقدی:

محدودیت‌های سیستم‌های حسابداری نقدی عبارتند از:

- چشم‌انداز محدود سیستم‌ها: سیستم‌های حسابداری و علی‌الخصوص گزارش‌های مالی، تنها کوتاه‌مدت را پوشش می‌دادند و این در حالی بود که هیچ‌گونه اطلاعات معتبری در خصوص تأثیر سیاست‌ها در میان‌مدت تا بلندمدت وجود نداشت.

● قابلیت درک ضعیف صورت‌های مالی و مشکلات

متعاقب در ارزیابی نتایج: برخی از سیستم‌های حسابداری دولتی هنوز نیز مرتبط به دورانی می‌باشند که در آن‌ها حساسیت به برخی ارزش‌ها، هم‌چون حق شهروند برای

آگاهی از اطلاعات، به شدت احساس نمی‌شود. هرگونه ایجاد تغییر در این جنبه، می‌تواند مشکلی را از سر راه معرفی روش‌های مختلف برای آماده‌سازی و ارائه اطلاعات اقتصادی بردارد. بهترین نمونه آن حاکمیت شهروندان و حق آن‌ها برای آگاهی از اطلاعات می‌باشد (GASB, 1987:56).

● **مشکل در ارزیابی تساوی حقوق بین نسل‌ها:** عدم‌صلاحیت برای تعیین ارزش دارایی‌ها، بدهی‌ها و تشخیص مخارج و درآمد بر مبنای تعهد و هم‌چنین راهکار بدون اعتدال استقراض به‌عنوان منبعی از درآمد، امکان ارزیابی این امر را ناممکن می‌سازد. در این ارزیابی توجه به این‌که، آیا یک نسل با استفاده کامل از امکانات زندگی می‌کند (آنتونی، ۱۹۸۳) یا این‌که از منابعی استفاده می‌کند که خود تولیدکننده‌ی آن نمی‌باشد. این موقعیت خود به‌تنهایی انگیزه‌ای برای رفتار غیر اقتصادی می‌باشد، بدین معنا که نوعی بی‌احترامی به موازنه‌ی بین نسل‌ها است (لودر و دیگران، ۱۹۹۱:۶۸، ۲۶۲-۲۶۳).

● **پایین بودن درجه «سودمندی» اطلاعات به‌وجود آمده توسط سیستم‌های حسابداری «برای اهداف تصمیم‌گیری»:** منابع مالی از طریق بودجه و بر اساس چهارچوب از پیش تعریف شده به واحدهای مختلف سازمانی و مراکز هزینه هر یک از دولت‌های محلی اختصاص می‌یابند. از آنجایی که این چهارچوب را، به‌دلیل وجود کنترل‌های رسمی، نمی‌توان در مراحل آتی دفترداری و گزارش‌دهی نادیده گرفت؛ از این رو، این چهارچوب نقشی غالب در سیستم اجرایی دولت محلی به خود می‌گیرد. در جدول شماره ۱- منابع عمده اختلاف بین حسابداری بودجه‌ای و تعهدی

نتیجه، محصول این سیستم حسابرسی مشمول تولید گزارش‌های دوره‌ای نخواهد شد.

- این اصلاح، انتظارات ذیل را به‌وجود آورد:
- هر ذی‌نفع اصلی می‌بایست به اطلاعات مرتبط با مسئولیت خود دسترسی داشته باشد.
- شهروندان می‌بایست در مورد دستاوردهای دولت‌های محلی اطلاعات کافی داشته باشند. این اطلاعات می‌بایست در مورد دلایل شکست‌ها و اشتباهات و مبنای تعیین قیمت و مالیات از سوی دولت‌های محلی باشد.
- تمایز میان نقش‌ها، فعالیت‌ها و مسئولیت نمایندگان سیاسی و مدیران دولتی در تعیین بودجه، حسابرسی و کنترل
- نیاز به درک هزینه‌ی برنامه‌ها و سرویس‌های ارائه شده به شهروندان (پاسخ‌دهی دولتی)
- نیاز به سیستم کنترل مدیریت به‌منظور کمک به مدیران دولتی در فرایند تصمیم‌گیری
- به‌طور کلی، کارایی و تأثیر مدیریت و کیفیت تصمیمات می‌بایست ارتقاء داده شوند.
- تعداد بحران‌های دولت‌های محلی می‌بایست به کمترین حد خود برسند. زیرا بحران‌ها فشار را بر جامعه افزایش خواهد داد.

۴- اجرای گزارش‌دهی تعهدی:

۴-۱- یادداشت‌های همراه صورت‌های مالی:

این قانون دولت‌های محلی را ملزم کرده تا یادداشت‌هایی در مورد صورت‌های مالی تنظیم نمایند، اما مفاد آن را دقیقاً مشخص نساخته است. با این همه، توافقی کلی

سود معوقه	بدهی‌های معوق	تسهیلات سرمایه‌ای
هزینه‌های سرمایه‌ای شده	کاهش دارایی‌ها	کاهش بدهی‌ها
درآمد انتقالی به دوره‌های آتی	استهلاک	سود حاصل از فروش مستغلات، ماشین‌آلات و تجهیزات
افزایش دارایی	افزایش موجودی انبار	ضرر و زیان در مطالبات
ضرر و زیان در فروش مستغلات، ماشین‌آلات و تجهیزات	هزینه‌های پیش پرداخت شده	تخصیصات
مالیات بر ارزش افزوده	-	-

در بین مطالب مربوط به حسابداری و در میان کارشناسان در ارتباط با افشای اطلاعات وجود دارد.

۵- فضای خالی موجود بین اهداف و تأثیرات واقعی قانون LGA: (اصلاح سیستم حسابداری دولتی)

تحقیق به عمل آمده در ۲۳ دولت محلی که برای سال مالی، گزارش‌هایی بر مبنای تعهدی تهیه نمودند، به همراه

جدول شماره ۲ - انتظارات و تأثیرات واقعی لایحه اصلاحی

دیگر مسائل موجود در مورد رفتار واقعی این دولت‌ها، بر این مسئله تأکید دارد که تأثیرات واقعی LGA تنها با بخشی از انتظارات هم‌خوانی دارد.

۶- رهنمودهایی برای اصلاحی جدید و مؤثرتر در حوزه تغییر سیستم حسابداری دولتی:

فقدان دستاوردهایی که در بخش‌های پیشین ذکر شد را می‌توان به فاکتورهای متعددی نسبت داد.

اهداف اصلاح	ابزار اصلاح	تأثیرات واقعی اصلاح
<ul style="list-style-type: none"> کنترل مخارج دولتی (رعایت و حسابرسی مالی) درک هزینه برنامه‌ها و سرویس‌های ارائه شده به شهروندان (حسابرسی دولتی) 	<ul style="list-style-type: none"> ساختار طبقه‌بندی هدف جدید 	<ul style="list-style-type: none"> سطح استاندارد جزئیات (همانند واحدهای سازمانی متحدالشکل) که به‌طور کامل در واحدهای حقیقی سازمانی و تقسیم مسئولیت‌های یکسان نمی‌باشند. سند بودجه درک کامل خدمات دولتی ارائه شده را فراهم نمی‌سازد. اعضای شورای شهر موظف به واریسی جزئیات مخارج می‌باشند.
<ul style="list-style-type: none"> تمایز بین نقش‌ها، فعالیت‌ها و مسئولیت نمایندگان سیاسی و مدیران دولتی در تعیین بودجه، حسابرسی و کنترل 	<ul style="list-style-type: none"> برنامه اجرایی مدیریت کنترل اداری و مالی 	<ul style="list-style-type: none"> جزء به‌جزء نویسی دقیق جزئیات مخارج شوراهای شهر مدعی حق دسترسی به اطلاعات به‌منظور تحلیل و تأثیر بر برنامه اجرایی مدیریت در طول دوره اتخاذ بودجه می‌باشند. توجه بیشتر به درون‌داد تا برون‌داد انعطاف‌پذیری پائین توجه اندک به تأثیر یا کارایی کلی
<ul style="list-style-type: none"> پیش‌برد کارایی و اثربخشی با استفاده از منابع دولتی 	<ul style="list-style-type: none"> شاخص‌های استاندارد کارایی / اثربخشی برای تمامی دولت‌های محلی 	<ul style="list-style-type: none"> توجه کمتر به گزارش‌های اهداف و مقاصد
<ul style="list-style-type: none"> نیاز به سیستم‌های کنترل مدیریت بر پایه کمک به مدیران دولتی در تصمیم‌گیری 	<ul style="list-style-type: none"> شاخص‌های استاندارد کارایی / اثربخشی برای تمامی دولت‌های محلی ارزیابی مقایسه‌ای با دیگر دولت‌های محلی مخارج برنامه‌ریزی شده در برنامه اجرایی مدیریت 	<ul style="list-style-type: none"> وجه کمتر به تأثیر واقعی سیستم‌های کنترل مدیریتی عدم یکسانی هزینه‌ی خدمات برای قیاس نیاز مدیران دولتی به برنامه‌ریزی هزینه‌ها و مخارج سالیانه
<ul style="list-style-type: none"> تحلیل وضعیت مالی و عملکرد 	<ul style="list-style-type: none"> حسابداری تعهدی صورت مغایرات (بهای تمام شده از مخارج بدست می‌آیند) صورت درآمد و هزینه صورت دارایی و بدهی صورت ثبت‌ها و مخارج 	<ul style="list-style-type: none"> شهرداری‌های کوچک با استفاده از این صورت جدید از معرفی دفترداری ثبت دو طرفه اجتناب خواهد ورزید سند بودجه تنها به توضیح مخارج و رسیدها بر اساس بدهی‌ها و وجوه قابل دریافت ارجاع دارد. گزارش‌های مالی ناهم‌خوان در خصوص ثبت‌ها و مخارج
<ul style="list-style-type: none"> اجتناب از بحران مالی دولت‌های محلی در طول سال مالی 	<ul style="list-style-type: none"> مسئولیت بیشتر در قبال کنترل مالی اجتناب از وجود منابع دست نخورده در پایان سال انتقال مسئولیت عدم موازنه تعدیلات رسمی بودجه در طول سال 	<ul style="list-style-type: none"> تأکید بر سازگاری مالی و کنترل اجرایی به جای سیستم‌های کنترل مدیریتی تاکید بر نظارت بر عملکرد توجه کمتر به فرایند تشکیل بودجه به صورت از بالا به پایین مشکلات در پیش‌بینی مخارج

همان‌طور که در جدول شماره ۲ نشان داده شده، بسیاری از موارد اختلاف بین اهداف و موارد تحقق‌یافته عمیق می‌باشد.

علاوه بر این، از آن جایی که ایتالیا کشوری دارای قانون مدنی می‌باشد، ناگفته پیداست که راه حل مربوط به مشکلات متعدد ناشی از حسابداری دولت‌های محلی، الزاماً نیازمند ایجاد تغییر در قانون خواهد بود.

اصلاحیه‌ی جدید LGA، با هدف تدارک مدرنیزه‌سازی مدیریت دولتی با استفاده از یک ابزار مؤثر، می‌بایست بر موارد ذیل فائق آید:

۱- نیازهای اطلاعاتی خاص سازمان‌ها که می‌بایست شناسایی شوند.

۲- سیستم حسابداری می‌بایست با عناصر هسته‌ای سیستم مدیریت دولتی هم‌خوانی داشته باشد.

۳- حسابداری را نمی‌توان برای شمار زیادی از مقاصد به کار برد.

در خصوص مورد اول، نیازهای اطلاعاتی مختلف را می‌توان در ارتباط با موارد زیر یافت:

- اهداف سازمان تحت بررسی
- اندازه و میزان پیچیدگی آن
- نوع تصمیماتی که سازمان می‌بایست به‌طور معمول اتخاذ نماید
- کاربران اطلاعاتی مختلف
- سرویس‌های ارائه شده، مکانیزم‌های مالی و در کل تمامی فاکتورهایی که می‌تواند مدیریت یک سازمان را از مدیریت دیگران متفاوت سازد.

دسته دوم عوامل کلیدی حسابداری را به‌عنوان یکی از ابزارهای متنوع می‌داند که در مدیریت سازمان‌های دولتی می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد، و بر این اساس نیاز به سازگاری حسابداری با هر ابتکار عمل دیگری آشکار می‌شود.

عوامل اصلی که «LGA» می‌بایست آن‌ها را در نظر بگیرد عبارتند از:

- ساختار کلی بخش دولتی و چگونگی نسبت دادن مسئولیت‌ها و فعالیت‌ها به سازمان‌ها و سطوح مختلف دولت.
- مکانیزم‌های مالی دولتی به‌ویژه دسته مربوط به اختلاف موجود بین سیستم مالی متمرکز و غیرمتمرکز.
- میزان قدرت تعیین قیمت که به دولت محلی محول شده است.

- نیازها و خواسته‌های شهروندان.
- سیستم‌های عملیاتی حقیقی به‌کار گرفته شده از سوی سازمان‌های مختلف (کنترل مدیریت، مدیریت پرسنل، سیستم اطلاعات و غیره)

• فرهنگ سازمانی
هر چه اختیار داده شده و به‌دست‌آمده‌ی دولت‌های محلی بیشتر باشد، نیاز به سیستم‌های حسابداری که اطلاعات صحیحی را بر اساس وضعیت مالی آن دولت گزارش دهند، بیشتر خواهد شد (حسابداری تعهدی).

در نهایت این‌که با توجه به مسئله سوم این امر، می‌بایست در نظر گرفته شود، بسیاری از مسئولیت‌ها در ایتالیا که به‌طور معمول با یکدیگر ناسازگار می‌باشند، همگی در یک سیستم واحد حسابداری قرار می‌گیرند:

الف) مسئولیت تنفیذ

ب) مسئولیت کنترل مدیریت

ج) آئین‌نامه جریان‌های مالی

د) سیاست پولی

همان‌طور که پیش از این ذکر شد، تمامی این مسئولیت‌ها با استفاده از سیستم حسابداری رسمی اداره می‌شوند و این در حالی است که این سیستم نمی‌تواند به‌طور مقتضی، پاسخگوی انواع مختلفی از نیازها باشد. بر این اساس، اقتباس مکانیزم‌های خاصی برای هر یک از این مسئولیت‌ها، مطمئناً می‌تواند کیفیت و اعتبار اطلاعات را بهبود بخشد.

نتیجه‌گیری و پیشنهادات:

گرایش به سمت سوی حسابداری تعهدی که به‌سرعت در میان کشورهای غربی در چند سال گذشته رواج یافته تا حدودی بر دولت‌های محلی ایتالیا تأثیرگذار بوده است. در حسابداری تعهدی معرفی شده، هم‌چنان به حسابداری بودجه‌ای ارزشی خاص داده می‌شود و برای آماده‌سازی گزارش‌های تعهدی، اطلاعات بودجه‌ای به‌کار گرفته می‌شود. در نتیجه، نوآوری اعلام شده از سوی قانون بیشتر حالت اداری داشته، و دولت‌های محلی رغبتی به بالا بردن میزان مسئولیت خود نداشتند.

تحقیق انجام گرفته بر روی تعدادی از این دولت‌های محلی، ضعف این قانون را نشان می‌دهد.

- Measurement and Public Sector Accounting, Berna: Paul Haupt
- CAPERCHIONE Eugenio (2005), Sistemi Informativo-Contabili Nella Pubblica Amministrazione. Profili Comparati, Evoluzione e Criteri Per La Progettazione, Milano:EGEA
  - GASB, (1987), Objectives of Financial Reporting, Concepts statement n. 1
  - GASB, (1990), Measurement Focus and Basis of Accounting –Governmental Fund Operating Statements
  - GASB, (1994), Service Efforts and Accomplishments Reporting, Concepts Statement n. 2

به‌طور کلی هنوز می‌توان گفت:

- حسابداری نقدی، هم‌چنان بر حسابداری تعهدی غلبه دارد.
  - توجه بسیار اندکی به کیفیت حسابداری تعهدی معطوف شده است.
  - سیستم‌های حسابداری هزینه، به‌ندرت به‌عنوان اولویت دولت‌های محلی قرار می‌گیرند.
- بر این اساس، می‌توان مراحل را به شرح زیر به‌منظور بهبود چشم‌گیر ارائه نمود:**
- استفاده از سیستم کامل تعهدی برای استفاده در تعیین بودجه و گزارش
  - عدم استفاده از سیستم سنتی حسابداری نقدی
  - استفاده جامع‌تر از معیارهای عملکرد

روشن است که این‌گونه نوآوری‌ها نیازمند سطح بالایی از توافق با هدف اجرای دقیق می‌باشند. بر این اساس، چنین اصلاحی تنها در زمانی می‌تواند معرفی شود که به دولت‌های محلی و شهرداری‌ها اجازه‌ی کمک در طراحی اصلاح داده شده و در طول مرحله اجرا نیز به آن‌ها کمک شود. در نهایت، یک سیستم نوین حسابداری تنها زمانی می‌تواند کارکرد صحیح خود را داشته باشد که مکانیزم‌های پاسخ‌دهی و مسئولیت‌ها مشخص شده باشند. به دلیل این‌که اگر این حالت رخ ندهد، سیستم حسابداری هیچ‌گاه نمی‌تواند تأثیرات عمده‌ای را بر عملکرد دولت‌های محلی و شهرداری‌ها داشته باشد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

* مدرس دانشگاه پیام نور
** فوق لیسانس حسابداری

منابع:

- ANESSI PESSINA Eugenio, STECCOLINI Ileana, (2006), Accruals accounting in Italian Local Governments: Is it working? Can it work? paper presented at the EIASM Conference, Zaragoza
- ANTHONY, R.N. (2005), Tell it like it was: a conceptual framework for financial accounting, Irwin: Richard D
- BUSCHOR Ernst and SCHEDLER Kuno (eds.), (2006), Perspectives on Performance

رویدادهای علمی و اجرایی

Scientific and Executive Events

گزارشی از پروژه:

طراحی الگوی خدمات
فاینانس پروژه‌های شهر
تهران با رویکرد استفاده
از خدمات بانکی،
بیمه‌ای و بورس

A Report on the Project
on “Designing a Model of
Finance Services for the
Projects in Tehran via
Utilizing Bank, Insurance,
and Stock Exchange
Services”

سید مصطفی موسوی*

مقدمه

امروزه رشد سریع جمعیت در شهرها، افزایش انتظارات شهروندان از حکومت‌های محلی، واگذاری برخی از وظایف دولت به شهرداری‌ها بدون انتقال منابع و نیز کاهش شدید درآمد ناشی از ساخت‌وساز، موجب افزایش نیاز مالی شهرداری‌ها گردیده است. شکاف رو به افزایش میان منابع درآمدی و مخارج شهرداری‌ها، بسیاری از شهرداری‌های بزرگ و کوچک را در وضعیت دشواری قرار داده است. از طرفی پروژه‌های بزرگ عمرانی شهری که دوران بهره‌برداری طولانی دارند و نسل‌های مختلفی از مزایای آن برخوردار می‌شوند، با توجه به بالا بودن بار مالی آن‌ها، ضرورتی ندارد تا یک نسل همه بار آن‌ها را بر دوش بکشد. از این رو و همچنین برای رعایت عدالت بین نسلی، ضروری است تا شهرداری‌ها با اتخاذ رویکردی علمی، به ابزارهای نوین مالی روی بیاورند و از ابزارهای موجود در این عرصه، بهترین استفاده را داشته باشند. این مهم شهرداری تهران را بر آن داشت تا با انجام پژوهشی، الگویی جهت استفاده مناسب از ابزارهای مالی استخراج نموده و فعالیت‌های تأمین مالی خود را در آن قالب هدایت نماید.